

AFKONDIGINGSBLAD BONAIRE

EILANDBESLUIT, HOUDENDE ALGEMENE MAATREGELEN van _____, no. _____
ter wijziging van het Eilandsbesluit energietoeslag 2022 en ter verdere uitvoering van een energietoeslag
voor huishoudens met lage inkomens

HET BESTUURSCOLLEGE VAN HET OPENBAAR LICHAAM BONAIRE

Overwegende:

- Dat energiekosten een substantieel aandeel zijn van de vaste lasten van een huishouden, waardoor de ontwikkelingen rondom de energieprijzen in de wereld en op Bonaire een nadelig effect hebben op de reeds kwetsbare positie van huishoudens met een laag inkomen;
- Dat het Eilandsbesluit energietoeslag 2022 daarom regelt in welke situaties en onder welke voorwaarden huishoudens met een laag inkomen in aanmerking kunnen komen voor een eenmalige energietoeslag;
- Dat het, om de effectiviteit van de toekenning en de uitvoering van de energietoeslag te waarborgen, noodzakelijk is gebleken dat in het Eilandsbesluit energietoeslag 2022 wijzigingen worden doorgevoerd met betrekking tot het inkomen dat getoetst wordt, de introductie van een vermogenstoets, de bescheiden die nodig zijn bij een aanvraag en de aangepaste normbedragen die gelden voor verschillende soorten huishoudens

Gelet op:

Artikel 136, eerste lid, van de Wet openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba,

HEEFT BESLOTEN:

vast te stellen de volgende wijziging van het eilandsbesluit houdende algemene maatregelen:

Artikel I

Het Eilandsbesluit energietoeslag 2022 wordt als volgt gewijzigd:

A

Artikel 1 wordt als volgt gewijzigd:

1. In de alfabetische volgorde worden de volgende begripsbepalingen ingevoegd:

gezinssamenstelling: een beschrijving van alle personen die met de hoofdbewoner staan ingeschreven op hetzelfde adres.

hoofdbewoner: de persoon die officieel als bewoner van een woning of ander gebouw geregistreerd is en daarmee onder andere verantwoordelijk is voor het betalen van bepaalde lasten;

huishouden: de hoofdbewoner, partner hiervan, inwonende kinderen, volwassen medebewoners en alle andere in het huis wonende personen, met inbegrip van personen die tijdelijk afwezig zijn in verband met vakantie, verblijf in een ziekenhuis of andere inrichting voor korter dan één jaar en personen die elders verblijven voor werk en studie indien zij nog staan ingeschreven op het adres van het desbetreffende huishouden.

huishoudinkomen: alle inkomsten van alle leden van het huishouden boven de 18 jaar, met uitzondering van inwonende meerderjarige kinderen tot met 24 jaar, die schoolgaand of invalide zijn).

Het gaat om alle inkomsten uit:

- werk uit arbeid;
- uitkeringen;
- pensioen;
- partneralimentatie;
- verhuur eigen woning;
- overige belastbare inkomsten;

vermogen: de waarde van de bezittingen waarover het huishouden beschikt of redelijkerwijs kan beschikken, verminderd met de aanwezige schulden. De waarde van bezittingen wordt vastgesteld op de waarde in het economische verkeer bij vrije oplevering. Niet als vermogen wordt in aanmerking genomen:

- a. bezittingen in natura die naar hun aard en waarde algemeen gebruikelijk zijn of, gelet op de omstandigheden van persoon en gezin, noodzakelijk zijn;
- b. het op de peildatum aanwezige vermogen voor zover dit minder bedraagt dan de van toepassing zijnde vermogensgrens, bedoeld in artikel 3, derde lid;
- c. de economische waarde van de woning die tevens hoofdverblijf is;
- d. giften voor zover deze, gelet op de aard en de hoogte ervan, vanuit het oogpunt van financiële ondersteuning verantwoord zijn.

2. In de begripsbepaling 'peildatum' wordt het volgende gewijzigd:

1. Onderdeel 1° komt te luiden:

1° waarop een toetsing naar aanleiding van een ambtshalve toekenning plaatsvindt; of.

2. In onderdeel 2° vervalt 'eenmalige'.

B

Artikel 2 wordt als volgt gewijzigd:

1. Het eerste lid komt als volgt te luiden:

1. De energietoeslag wordt telkens maximaal eenmaal verleend iedere twaalf maanden en betreft een toeslag in natura van ten hoogste \$1300,- in de vorm van een krediet voor elektriciteit, afgegeven door Water- en energiebedrijf Bonaire N.V.

2. In het tweede lid wordt na 'bedraagt ten hoogste het bedrag' ingevoegd ' wat op het door de Eilandraad vastgestelde begroting voor de uitvoering van de energietoeslag is begroot voor het desbetreffende kalenderjaar'.

3. Onder vernummering van het derde lid tot vierde lid wordt een lid ingevoegd, luidende:

3. De toeslag wordt verleend onder de voorwaarde dat voor het deel van de toeslag dat ten laste van een nog niet vastgestelde begroting komt, voldoende gelden ter beschikking worden gesteld.

C

Artikel 3 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid vervalt 'eenmalige', wordt 'inkomen' vervangen door 'huishoudinkomen' en worden verder de volgende wijzigingen doorgevoerd:

a. In onderdeel a wordt '\$1349,-' vervangen door '\$2033,-'.

b. In onderdeel b wordt '\$1687,-' vervangen door '\$2599,-'.

c. In onderdeel c wordt '\$2025,-' vervangen door '\$3362,-'.

d. In onderdeel d wordt '\$1835,-' vervangen door '\$2802,-'.

e. In onderdeel e wordt '\$2173,-' vervangen door '\$3411,-'.

f. In onderdeel f wordt '\$2511,-' vervangen door '\$4165,-'.

2. Onder vervanging van de punt aan het slot van de laatste onderdeel f door een puntkomma wordt een nieuw onderdeel toegevoegd, luidende:

g. \$4165,- voor alle andere huishoudsamenstellingen bestaande uit meer dan twee volwassenen, met of zonder kinderen.

3. In het tweede lid vervalt 'niet' en wordt na 'in aanmerking genomen' ingevoegd: ' dat is toegestaan tot een bedrag van:

a. \$5509,- voor een alleenstaand persoons zonder kinderen.

b. \$11.017,- voor alle andere huishoudtypes.'

4. Het derde lid komt te luiden:

3. Geen recht op energietoeslag heeft de persoon:

a. die op het moment van aanvraag korter dan vijf jaar onafgebroken rechtmatig woonachtig is in het openbare lichaam Bonaire;

b. die een uitreiziger is.

5. Na het derde lid (nieuw) wordt een lid toegevoegd, luidende:

4. Het derde lid is niet van toepassing op de persoon die, nadat hij ten minste vijf jaar onafgebroken rechtmatig woonachtig is geweest in het openbaar lichaam Bonaire:

- a. het openbaar lichaam metterwoon heeft verlaten en binnen vijf jaar na dit vertrek opnieuw rechtmatig woonachtig is in het openbaar lichaam Bonaire; of
- b. het openbaar lichaam om redenen van studie metterwoon heeft verlaten en binnen vijf jaar na beëindiging van de studie opnieuw rechtmatig woonachtig is in het openbaar lichaam Bonaire.

D

1. In artikel 4 vervalt in het eerste lid 'eenmalige'.
2. Na het tweede lid wordt een nieuw lid toegevoegd, luidende:
3. De aanvrager is verplicht wijzigingen in woonsituaties en iedere andere wijziging die van invloed kan zijn op het recht op of de hoogte van de energietoeslag op verzoek van de Directie Samenleving & Zorg van het openbaar lichaam door te geven.

E

Artikel 5 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid vervalt 'eenmalige'.
2. Het tweede lid komt als volgt te luiden:
 2. Alle aanvragen die zijn ingediend vóór 1 januari 2025, worden beoordeeld overeenkomstig het bepaalde in het Eilandsbesluit energietoeslag 2022 zoals deze luidde vóór 1 januari 2025.
 3. In het derde lid wordt na 'op een door die directie aangewezen locatie.' ingevoegd 'Het besluit tot toekenning van de energietoeslag bevat in ieder geval de datum van de aanvraag, de naam van de aanvrager en het maximale bedrag dat wordt verleend.'
 3. Onder vernummering van het vijfde en zesde lid tot het zevende en achtste lid worden twee leden ingevoegd, luidende:
 5. Bij de aanvraag voor de energietoeslag kunnen door het bestuurscollege telkens in ieder geval de volgende bescheiden worden verzocht:
 - a. een ingevuld en ondertekend aanvraagformulier als bedoeld in het vierde lid;
 - b. een kopie van een geldig identiteitsbewijs;
 - c. een kopie van de meest recente maandelijkse factuur van het elektriciteitsgebruik van Water- en energiebedrijf Bonaire N.V of, indien gebruik gemaakt wordt van Pagabon, het laatste betalingsbewijs van de aankoop van stroom;
 - d. loonstroken van de laatste drie maanden, vergezeld van bankafschriften van de laatste drie maanden waar het loon uit blijkt;
 - e. een bewijs van inschrijving bij de Kamer van Koophandel indien sprake is van inkomen uit eigen bedrijf;
 - f. een pensioenverklaring, indien sprake is van inkomen uit pensioen;
 - g. een beschikking van Rijksdienst Caribisch Nederland, unit Sociale Zaken en Werkgelegenheid indien sprake is van inkomen uit onderstand;

- h. indien sprake is van een gezinshuishouden, een kopie van het familieboek of de geboorteakte of andere documenten waaruit de gezinssamenstelling blijkt en waaruit kan worden opgemaakt wie tot het huishouden behoort;
 - i. een kopie van, indien sprake is van een woning die door de hoofdbewoner wordt gehuurd, de huurovereenkomst die niet ouder is dan drie maanden.
6. De energietoeslag wordt bij een met redenen omkleed besluit van het bestuurscollege geweigerd indien niet voldaan wordt aan dit de vereisten in dit eilandsbesluit.

F

Na artikel 5 worden twee artikelen ingevoegd, luidende:

Artikel 5a. Aanvullen aanvraag en beslistermijn

1. Indien de aanvraag niet aan de bij of krachtens artikel 5 gestelde eisen voldoet, stelt het bestuurscollege de aanvrager in de gelegenheid de aanvraag binnen een door het bestuurscollege gestelde termijn aan te vullen of te verbeteren, nadat de onvolledigheid aan hem is medegedeeld.
- 2.. Indien de aanvrager onvoldoende of geen gebruik maakt van de gelegenheid, bedoeld in het eerste lid, wordt de aanvraag niet verder in behandeling genomen. Van deze beslissing doet het bestuurscollege binnen zes weken mededeling aan aanvrager, onder opgave van redenen en terugzending van de ingediende bescheiden.
3. Het bestuurscollege besluit uiterlijk zes weken na de aanvraag, en stelt de aanvrager hier schriftelijk van in kennis.
4. Een besluit, bedoeld in het derde lid, berust op een deugdelijke motivering.
5. De termijn voor het geven van een besluit, bedoeld in het derde lid, wordt opgeschort:
 - a. met ingang van de dag na die waarop het bestuurscollege de aanvrager krachtens het eerste lid uitnodigt de aanvraag aan te vullen, tot de dag waarop de aanvraag is aangevuld of de daarvoor gestelde termijn ongebruikt is verstreken, of;
 - b. gedurende de termijn waarvoor de aanvrager schriftelijk met uitstel heeft ingestemd.
6. De aanvrager die bewust weigert noodzakelijk bescheiden aan te leveren als bedoeld in artikel 5, heeft geen recht op energietoeslag.

Artikel 5b opschorten, intrekken, verrekenen of terugvorderen

1. Het bestuurscollege kan de energietoeslag bij een met redenen omkleed besluit geheel of gedeeltelijk opschorten, intrekken of terugvorderen indien de aanvrager opzettelijk onjuiste gegevens heeft verstrekt, welke ten onrechte hebben geleid tot het verlenen van de energietoeslag;
2. Alvorens het bestuurscollege de energietoeslag geheel of gedeeltelijk opschort, intrekt of terugvordert, wordt de aanvrager in de gelegenheid gesteld te worden gehoord.
3. Het besluit tot gehele of gedeeltelijke opschorting, intrekking of terugvordering van de energietoeslag vermeldt de dag, waarop het in werking treedt en de periode van intrekking of opschorting.

4. Een afschrift van het besluit wordt aan betrokkene of betrokkenen bij aangetekende brief toegezonden of tegen gedagtekend ontvangstbewijs uitgereikt.

G

In artikel 6 vervalt 'eenmalige'.

Artikel II

Dit eilandsbesluit treedt inwerking met ingang van 1 januari 2025.

Aldus vastgesteld op de datum van dit eilandsbesluit en getekend op

DEC 18 2024/

05 JAN 2025

Het bestuurscollege van het openbaar lichaam Bonaire,

De gezaghebber

Dit eilandbesluit is door mij afgekondigd op

de eilandsecretaris

De gezaghebber,

Memorie van Toelichting

Algemene deel

De regeling eenmalige energietoeslag Bonaire is in 2022 vastgelegd om te voorzien in een tegemoetkoming in de destijds flink gestegen kosten van elektriciteit voor de meest financieel kwetsbare huishoudens van Bonaire – de minima. De toeslag is een voorziening in natura. De aanvrager krijgt een tegoed (krediet) bij de energieleverancier ter waarde van 1300 dollar die vrij te gebruiken is, totdat deze opraakt. De regeling is in 2023 gewijzigd om de inkomensnormen te indexeren op basis van de forse stijging van de kosten van levensonderhoud eind 2022. Sinds de crisis van 2022 zijn energieprijzen enigszins gestabiliseerd. Toch is gebleken dat er onder de doelgroep minima behoefte is aan de toeslag. Deze fungeert als een belangrijke inkomensafhankelijke inkomensondersteunende voorziening, die voor de huishoudens met de hoogste kosten een verlichting van de lasten verzorgt. De toeslag wordt voortgezet terwijl de Rijksoverheid en het openbaar lichaam Bonaire werken aan de introductie van andere, gerichtere inkomensondersteunende maatregelen.

Met onderhavig eilandsbesluit (hierna: wijzigingsbesluit) wordt het Eilandsbesluit energietoeslag 2022 gewijzigd. De in dit wijzigingsbesluit opgenomen aanpassingen aan de regeling dienen om de effectiviteit van de regeling te bewaken, maar ook om de uitvoering van de regeling efficiënter te helpen verlopen. Om de inkomensondersteuning zo effectief mogelijk in te zetten (dat wil zeggen om zoveel mogelijk de juiste – meest financieel kwetsbare inwoners te bereiken) worden aanpassingen aan de toekenningsvoorwaarden gedaan. Hierbij worden begrippen zoals huishouden en inkomen aangescherpt en worden de normbedragen die gelden voor verschillende soorten huishoudens om in aanmerking te komen voor de toeslag geïndexeerd op basis van de in 2024 geldende sociaal minimum. Aan de inkomenstoets wordt tevens een vermogenstoets toegevoegd. Hiermee wordt beoogd om kleine vermogens, die als financiële buffer dienen en die noodzakelijk zijn voor het opvangen van onvoorziene maar noodzakelijke kosten, te ontzien bij het toetsen van de financiële mogelijkheden van de aanvrager en diens huishouden. Tegelijkertijd worden uitsluitingsgronden toegevoegd. Hiermee kan gegarandeerd worden dat de schaarse middelen die voor de energietoeslag beschikbaar zijn, besteed worden aan inwoners die rechtmatig en voor langere periode op het eiland verblijven. Voorkomen moet worden dat regelingen zoals de energietoeslag een zogeheten aanzuigende werking zullen hebben, ten opzichte van de andere (ei)landen van het koninkrijk in de regio, waar soortgelijke inkomensvoorzieningen ontbreken.

Om de efficiëntie van de uitvoering te verhelfen worden ook aanpassingen doorgevoerd die betrekking hebben op het aanvraagproces, zoals het specificeren van de benodigde bescheiden, het mogelijk maken van een herstelperiode bij onvolledige aanvragen en het articuleren van de verplichting tot melden van wijzigingen van de inkomens- of andere gegevens bij een herhaalde (jaarlijkse) toekenning van de toeslag.

Artikelsgewijs deel

Artikel I

Onderdeel A – toevoeging begripsbepalingen

Artikel I, onderdeel A, van dit wijzigingsbesluit wijzigt artikel 1 van het Eilandsbesluit energietoeslag 2022. Ten eerste wordt een begripsbepaling 'hoofdbewoner' toegevoegd. Dit begrip is toegevoegd om duidelijkheid te scheppen wie bedoeld wordt met de 'hoofdbewoner' als het gaat om de personen die onderdeel zijn van een huishouden en van wie derhalve in het inkomen wordt meegerekend bij de beoordeling en zo ja, voor welk bedrag energietoeslag wordt toegekend. De hoofdbewoner is degene die verantwoordelijk is voor de woning, met name in administratieve en financiële zin. Ten tweede is een begripsbepaling 'huishouden' toegevoegd. Deze definitie verduidelijkt wie tot een huishouden behoort, inclusief uitzonderingen zoals personen in zorg- of justitiële inrichtingen. Het onderscheid tussen tijdelijke afwezigheid en definitief verblijf elders voorkomt onduidelijkheden. Tot slot is de begripsbepaling 'huishoudinkomen' toegevoegd. Dit begrip specificeert welke inkomensbronnen meetellen bij de berekening van het totale inkomen van een huishouden, zoals werk (uit arbeid), inclusief inkomsten uit het buitenland, uitkeringen, pensioen (optelsom van het Algemene Ouderdomsverzekering, particuliere pensioenen, inclusief vanuit het buitenland), partneralimentatie, verhuur eigen woning en overige belastbare inkomsten (uit nevenactiviteiten), met aandacht voor uitzonderingen zoals schoolgaande en invalide kinderen tot 24 jaar. Verder is er een wijziging in de begripsbepaling 'peildatum' doorgevoerd. Het vervallen van het woord 'eenmalige' maakt duidelijk dat de toeslag meerdere keren kan worden aangevraagd. Tot slot is de begripsbepaling 'vermogen' toegevoegd, omdat bij de bepaling van het huishoudinkomen vermogen wordt meegerekend. Bij de definiëring van vermogen is aansluiting gezocht bij artikel 18a van het Besluit Onderstand BES.

Onderdeel B – Hoogte energietoeslag en plafond

In artikel 2 zijn eveneens aanpassingen doorgevoerd om de regeling structureler te maken. Door het verwijderen van de term 'eenmalige' in de eerste twee leden, wordt expliciet gemaakt dat de toeslag niet meer beperkt is tot één specifieke situatie. Verder is toegevoegd dat het beschikbare bedrag aan toeslagen afhankelijk is van wat op de eilandbegroting wordt gereserveerd. Een nieuw lid maakt daarnaast duidelijk dat toekenning van de toeslag slechts mogelijk is als de benodigde middelen op

toekomstige begrotingen beschikbaar worden gesteld. Hiermee wordt financiële haalbaarheid gewaarborgd.

Onderdeel C – Doelgroep

Artikel 3 bevat belangrijke wijzigingen ten aanzien van de inkomensgrenzen en de doelgroep van de regeling. De inkomensgrenzen zijn verhoogd om te kunnen blijven aansluiten bij de stijgende kosten van levensonderhoud en energie. Hierdoor kunnen meer huishoudens met lage inkomens in aanmerking komen. In de uitvoeringspraktijk is gebleken dat het uitvoeren van een vermogenstoets nuttig kan zijn om de juiste, meest financieel kwetsbare minima te bereiken, in plaats van inwoners die wél middelen tot hun beschikking hebben en deze kunnen inzetten voor de kosten van levensonderhoud. Tegelijkertijd is de regeling strikter geworden voor personen die slechts kort op Bonaire verblijven. Toch blijft er ruimte voor uitzonderingen, zoals voor voormalige inwoners die binnen vijf jaar terugkeren naar Bonaire of personen die Bonaire tijdelijk hebben verlaten voor studie.

Onderdeel D – Ambtshalve toekenning energietoeslag en Onderdeel E – Toekenning op aanvraag

In artikel 4 en artikel 5 worden de bepalingen rond respectievelijk ambtshalve toekenning en toekenning op aanvraag aangepast. Ook hier wordt het woord 'eenmalige' verwijderd, wat aansluit bij het structurele karakter van de regeling. Verder is de bepaling in artikel 5, dat aanvragen slechts tot en met 30 juni 2023 konden worden ingediend, geschrapt. Hierdoor kunnen huishoudens ook na deze datum ondersteuning aanvragen. Ook is er toegevoegd dat bescheiden nodig zijn bij het dienen van een aanvraag. Voor de toetsing op het recht op de toeslag verzoekt het openbaar lichaam logischerwijs de inlevering van bescheiden door de aanvrager en andere relevante personen in het huishouden. Deze bescheiden worden momenteel niet (expliciet) genoemd in de regeling. Ook voor het aanvragen van aanvullende bescheiden is er momenteel geen specifieke grondslag in de regeling. Dit zorgt bij sommige aanvragers voor argwaan als er toch aanvullende documenten worden gevraagd. Voor een goede bepaling van het recht op de toeslag, en dus het bereiken van de juiste doelgroep is dit punt heel belangrijk. Ook in het kader van het voldoen aan de Wet bescherming persoonsgegevens BES is het nuttig om de gevraagde bescheiden expliciet op te nemen in de regeling. Deze kunnen zijn een geldig identiteitsbewijs. Ook de meest recente stroomrekening (factuur) kan worden opgevraagd. Als er Pagabon wordt gebruikt dan het laatste betalingsbewijs van aankoop van stroom. Het inkomensbewijs zoals een loonstrook van de laatste drie maanden én bankrekeningafschriften van de laatste drie maanden kunnen ook als bescheiden worden aangemerkt. Als een persoon inkomen heeft uit een bedrijf dan kan een bewijs van inschrijving (KvK) worden opgevraagd. Als een persoon (uitsluitend) een ouderdomspensioen (AOV) geniet kan gevraagd worden voor een pensioenverklaring van RCN, unit SZW. Als een persoon onderstand ontvangt kan een beschikking van RCN, unit SZW nodig zijn. Verder kan een familieboek (of geboorteakte) of ander document dat de familierelatie laat zien ook als bescheiden worden aangemerkt. Als je een huis huurt en de stroomrekening staat niet op jouw naam, dan kan het huurcontract ook als

bescheiden worden aangevraagd. Het bestuurscollege kan door het stellen van beleidsregels nog aanvullende eisen stellen aan de nodige bescheiden.

Onderdeel F – Aanvullen aanvraag en beslistermijn

Dit onderdeel introduceert een nieuw artikel 5a, waarin wordt gewaarborgd dat aanvragers de kans krijgen om eventuele fouten of onvolledigheden in hun aanvraag te corrigeren. Ook bevat het artikel de maximale beslistermijn waarbinnen het bestuurscollege op de aanvraag moet beslissen, dat de beslissing van het bestuurscollege moet gestoeld zijn op een deugdelijke motivering en onder welke omstandigheden de beslistermijn kan worden opgeschort. Ook wordt geregeld dat de aanvraag kan worden geweigerd als de aanvrager bewust noodzakelijke bescheiden weigert te overleggen. Hiermee wordt een transparant en toegankelijk proces geboden dat rekening houdt met de omstandigheden van huishoudens.

Onderdeel G – Hardheidsclausule

Artikel 6, de hardheidsclausule, blijft van toepassing maar wordt eveneens aangepast door het schrappen van de term 'eenmalige'. Dit geeft het bestuurscollege blijvende flexibiliteit om in uitzonderlijke situaties af te wijken van de reguliere criteria van de regeling, zolang dringende belangen van huishoudens dit rechtvaardigen.

Artikel II

Dit eilandsbesluit treedt inwerking met ingang van 1 januari 2025.

Voor zover er al aanvragen zijn gedaan vóór 1 januari 2025, waar nog niet op is beslist vóór of ná 1 januari 2025, dan worden deze aanvragen afgedaan overeenkomstig het bepaalde in het Eilandsbesluit energietoeslag 2022 zoals deze luidde vóór 1 januari 2025. Zie hiervoor Artikel I, onderdeel E, waarin artikel 5, tweede lid van het Eilandsbesluit energietoeslag 2022 wordt gewijzigd.